

A Pécsi Ítéltábla a dr. Gárdos Tamás ügyvéd (címe) által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a dr. Hefferné dr. Vida Viktória jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a **Ki Törvényszék** 2015. április 29. napján kelt, 16.P.21.600/2013/27. számú ítélete ellen a felperes által 28. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

### **í t é l e t e t:**

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára, az illetékes állami adóhatóság felhívására 85.600 (nyolcvanötezer-hatszáz) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### **I n d o k o l á s**

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a **XXX-000** forgalmi rendszámú, **M Y-000** típusú személygépkocsit a felperes 2004. április 2. napján vásárolta. Ekkor a gépjármű eleje sérült volt. 2004. december 14-i dátummal a perbeli gépkocsira kárbejelentést tettek a kötelező felelősségbiztosítás alapján. A felperes 2005. március 3-án 2.600.000 forint legkisebb vételárért történő értékesítésre megbízta az **S Kft-t**. A 2005. április 26. napján kelt, és április 29-én fogatosított határozatával a **S R** lefoglalta a gépjárművet a 14060-1337-2004.bü. számú büntetőeljárásban. A lefoglalást követően az értékesítéssel megbízott cég budapesti telephelyéről a **BRFK Budapest ...** szám alatti telephelyre szállították. Állapotlapot állítottak ki a gépjármű állapotáról, amelyben rögzítették, hogy a szélvédőüveg sérült, a jármű körben karcos, és az üzemanyagtartály üres. A foglalás ellen a felperes által benyújtott panaszt a **S Városi Ügyészség** 2005. augusztus 31. napján kelt határozatával elutasította azzal az indokkal, hogy egy csalássorozatban érintett a gépjármű, és a szakértői vizsgálata elengedhetetlen.

Ezután a **S R** megbízása alapján a **B Kft.** megőrzésre elszállította a gépkocsit, majd az alperes fonyódi telephelyére került. Itt **T N F** igazságügyi gépjármű szakértő a nyomozóhatóság kirendelése alapján 2005. július hó 28. napján megtekintette azt. A szakértő véleménye arra terjedt ki, hogy a perbeli gépkocsin fellelhetők-e a bejelentett közlekedési balesetből származó sérülések, az melyik karosszériaelemen, és milyen jellegű ütközésből származik, milyen módon javították ki, nem törött-e, nem sérült-e,

mennyi a forgalmi értéke. A szakértő megállapította, hogy a gépjármű üzemképes, a karosszéria nem törött. Rögzítette, ugyanakkor, hogy a karosszériát két darabból építették össze, a motortér elhanyagolt, a hátsó lökhárító horzsolt, a gépjármű javítása döntően használt elemekből történt. A csomagtérfedél zárbetétje ekkor nem volt működőképes, azt kulccsal működtetni nem lehetett. A gépjármű forgalmi értékét 2.540.000 forintra tette. Javasolta később ismételt szemle megtartását a gépkocsi korábbi károsodásai után beépített alkatrészek azonosítóinak pontosítása érdekében - azzal, hogy a vezérképviselőt vevőszolgálatát javasolta megkeresni az alváz és motorszám mellett a gépkocsi pontosabb gyári felszereltségére is.

2005. szeptember 12-én a **B Kft.** a **S R** által kijelölt telephelyről, a **B, M** u. 0. számról a **K, Z** u. 0. szám alatti rendőrségi telephelyre szállította a gépkocsit. A **S R** végül 2006. május 2. napján kelt határozatával szüntette meg a gépjármű lefoglalását, annak lefoglaláskori állapotában, mivel a **S Városi Ügyészség** utasítása szerint a gépjárműre az eljárás érdekében a továbbiakban már nem volt szükség.

A szakvélemény alapján a **S Városi Ügyészség** 22 vádlott, köztük a felperes, mint III. rendű vádlott ellen nyújtott be vádiratot a 2004. december 14-én megrendezett baleset és kárbejelentés kapcsán biztosítási csalás miatt.

A felperes a gépjárművet 2006. május 16. napján vette át az alperes kaposvári telephelyén **J T**ől, az alperes alkalmazottjától. A felperes az átvételi elismervényre saját kezűleg felvezette a gépjárműben tapasztalt változásokat: a bal első ajtózár rongált, sérült, az első lökhárító jobb oldala erősen karcos, sérült, a műszerfal három helyen repedt. Az átvételi elismervényt **J T** átadóként aláírta, de a sérülésekről jegyzőkönyvet nem vettek fel, e vonatkozásban külön eljárás nem indult.

A felperes 2006. május 16-án **E** értékelést végeztetett a gépjárművön a **K Kft. gy** cégnél. Ennek alapján a gépjármű akkori eladási ára 1.981.000 forint volt. Értékcsökkentő tényezőt az értékelés nem tüntetett fel. 2006. május 22-én a felperes az **A Kft. M B** Márkaképviselőnél árajánlatot kért a gépjárművön elvégzendő javítási munkákra. Az árajánlat a javítást anyag- és munkadíjjal együtt 438.539 forintra tette, míg az átvizsgálás költségeként 12.420 forintot tüntetett fel. A felperes a gépjárművet ismeretlen időpontban és ismeretlen összegért értékesítette.

2009. december 10-én a felperes 438.539 forint javítási költség, 12.420 forint átvizsgálási költség, valamint 619.000 forint értékcsökkenés megfizetésére kárigényt jelentett be az alpereshez arra hivatkozva, hogy a foglalás alatti nem megfelelő őrzéssel összefüggésben keletkezett a kára. Válasziratában az alperes a felperes kárigényét elutasította.

A felperes 2013. december 30. napján előterjesztett keresetében 1.069.959 forint és ennek 2005. május 16. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése címén. Állította, hogy az alperes nem tartotta be a jármű foglalása idején a rá vonatkozó szabályokat, nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható volt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta a felperes igényét mind jogalapjában, mind összegében.

Állította, hogy a felperes által hivatkozott elismervényen feltüntetett hibákat csak a felperes rögzítette, az alperes átadásánál jelenlévő alkalmazottja nem írta azt alá, nem ismerte el. Értékcsökkenés nem róható fel az alperesnek, a lefoglalás nem volt indokolatlanul hosszú, illetve annak időtartamát a csalássorozat összetettsége befolyásolta. Előadta egyúttal, hogy a csatolt árajánlaton az üggyel össze nem függő javítási költségek is szerepelnek. Továbbá kifogásolta, hogy a javítás elvégzését a felperes nem igazolta.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, és kötelezte a felperes, hogy fizessen meg az alperesnek 50.000 forint perköltséget. Jogi indokolásában kifejtette, hogy a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése, valamint 349. §-ának alkalmazásával a felperesnek kellett bizonyítania az alperes jogellenes magatartását, kára bekövetkeztét, a kettő közötti okozati összefüggést, továbbá azt, hogy a jogorvoslati lehetőségeket a nyomozás során kimerítette. Az alperes a kárfelelősség aló kimenthette magát annak bizonyításával, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható, vagyis az őrzés során mindent megtett a gépjármű állagának megőrzése érdekében.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy 2013., helyesen 2004. december 14-én megrendezett, a vád tárgyát képező baleset érintettje volt a perbeli gépjármű, így a lefoglalásra jogszerűen került sor. A rendelkezésre álló adatok alapján ténylegesen sem a gépjármű, sem vezetője nem volt a helyszínen - a baleseti kárbejelentővel ellentétben. Sarló Zoltán és T N F igazságügyi szakértők indítványa alapján szükséges volt a foglalás további fenntartása, az esetleges további szemlék és szakértői bizonyítás foganatosítása érdekében. Az eljárás elhúzódása ezért nem róható fel az alperesnek. Jogellenes magatartás hiányában pedig a fogalmi értékcsökkenéssel kapcsolatos igénye alaptalan.

Kifejtette továbbá a törvényszék, hogy a felperes nem bizonyította azt sem, hogy a sérülések a foglalás ideje alatt keletkeztek. A Be. 151. §-ának (1) bekezdésében, a Be. 154. §-ának (1) és (3) bekezdésében, valamint a Be. 155. §-ának (1) bekezdésében írt rendelkezéseket az alperes betartotta. A lefoglalt dolog egyéni tulajdonságait rögzítő irat mellett fényképet nem kellett az ügyirathoz csatolni, de adatlapot felvettek a foglaláskor. Eszerint a szélvédő sérült, és a gépjármű körben karcos volt. Az ezzel ellentétes tényekre vonatkozó bizonyítási kötelezettségének a felperes nem tett eleget.

A 11/2003. (V.8.) IM-BM-PM együttes rendelet 11. §-ának (2) bekezdése alapján fényképet vagy videofelvételt készíteni nem volt köteles az alperes, csak bűnjeljegyzéket kiállítani, az pedig megtörtént. A rendelet 39. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint a lefoglalás megszüntetésekor a jogosultnak elismervény ellenében kell átadni a lefoglalt dolgot; ez szintén megtörtént. A felperes hibalistát vezetett kézzel az átvételi elismervényre, azonban azt nem dátumozta le, és az alperes azt átvevő alkalmazottja nem ismerte el az ott írtakat. Ezért a feljegyzés önmagában bizonyító erővel nem bír. Külön jegyzőkönyvben dokumentálva, a helyszínen készült fényképfelvételekkel kellett volna alátámasztania a felperesnek a tapasztalt sérüléseket. A rendelet 44. §-ának (1) bekezdése szerint azután a bűnjelkezelő jelenlétében, a hatóság határozata alapján szakértőnek kellett volna megvizsgálnia a bűnjelet, ez nem történt meg.

J Z - helyesen J T - tanúvallomásában a gépjármű kiadásának konkrét részleteire nem emlékezett, azonban azt hangsúlyozta, nem fordulhatott elő, hogy panasz esetén nem tájékoztatta a panaszost a reklamáció menetéről, ne irányította volna az arra jogosult ügyintézőhöz.

**M I** tanú előadta, hogy a perbeli gépkocsit bizonyosan nagyméretű tárolóban, zárt helyen tárolták, típusára és értékére is figyelemmel, nem szabad téren. Mozgatni ugyan nem szokták, de helyben állva beindítják, a fagyálló folyadékot és szélvédőfolyadékot leengedik a lefagyás megelőzése érdekében. A szállítás trélerrel történik, és ha a le és felrakodás során sérülés keletkezik, azt a szállítólevélen rögzíteni kell, de ilyen körülmény a jelen ügyben nem merült fel.

**T N F**, a büntetőeljárásban eljáró szakértő tanúvallomásában előadta, hogy az átvételi elismervényen megjelölt hibák közül a szakértői szemle alkalmával a műszerfal repedezettségét nem észlelte, mint ahogy a baloldali zár sérülését sem. A lökhárító jobb oldalán karcolást észlelt, szakvéleményében azonban ténylegesen a hátsó lökhárító horzsoltságát említette.

A felperes pedig a per során megjelölt egyéb hibákat a foglалás megszüntetését követően az átvételi elismervényen sem tüntette fel.

A törvényszék kifejtette, hogy a foglалás megszűnése után készített javítási árajánlat sem támasztja alá azt, hogy a felperes által állított sérülések a foglалás során következtek be.

**B Z** tanúvallomását az elsőfokú bíróság kizárta a bizonyítékok köréből, mert a jelen üggyel kapcsolatos büntetőeljárás során a felperes, mint III. rendű vádlott mellett a tanú XVI. rendű vádlottként szerepelt, aki egyúttal a felperes alkalmazottja is volt, tőle ezért elfogulatlan tanúvallomás nem volt várható.

Kiemelte az elsőfokú bíróság, hogy a felperes ellentmondó nyilatkozatot tett abban a körben, hogy a hibákat kijavította-e, vagy sem, és azt sem árulta el, hogy a gépkocsit milyen vételárért értékesítette. Ekként nem lehetett megállapítani, hogy ténylegesen érte-e kár a felperest, vagy sem.

Utalt arra a törvényszék, hogy a gépkocsi sérülését 2006. május 16-án már észlelte a felperes, ehhez képest kárigényét először 2009. december 10-én terjesztette elő, keresetét pedig csak 2013. december 30-án. Kárigénye ugyan nem évült el, azonban a hosszú idő elteltére és a gépkocsi értékesítésére figyelemmel a bizonyítási eljárás már nem vezethetett eredményre. Az időmúlást a felperes terhére értékelte, mivel az alperesnél az iratok selejtezésre kerültek. Utólag már nem lehet tisztázni a releváns körülményeket szakértői úton sem, ezért mellőzte az elsőfokú bíróság szakértő kirendelését.

Az elsőfokú határozattal szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak a kereseti kérelme szerinti megváltoztatását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

Hangsúlyozta, hogy a jogszabályban előírt határidőn belül érvényesítette igényét, ezért az alperes terhére róható, hogy leselejtezte az iratokat.

Sérelmezte, hogy „nem hitt” az elsőfokú bíróság a felperesnek a hibajegyzékkel kapcsolatos állítás körében. Állította, hogy az alperes alkalmazottja nem tudta, hogy mi az eljárási rendje a hibajelzésnek, erről őt nem tájékoztatta, csupán annyit mondott, hogy ha problémája van, akkor azt írja rá a papírra, az okirat pedig végig az alperes birtokában volt. Az egyéb hibákat pedig csak az átvizsgálást követően észlelte.

Állította, hogy mivel a gépjárművet csak egyszer vizsgálta szakértő, ezért fölöslegesen állt egy éven keresztül lefoglалás alatt. Véleménye szerint a szakértő esetleges mulasztása is az alperes érdekkörébe tartozó kérdés.

Kifogásolta, hogy **B Z** tanúvallomását kirekesztette a bizonyítékok köréből a törvényszék, ugyanakkor az alperes alkalmazottainak tanúvallomásával kapcsolatban elfogultságot nem vélelmezett.

Előadta, az alperes nem bizonyította, hogy fedett helyen tárolta a gépjárművet. A fedett és a zárt hely fogalma ugyanis nem azonos. A műszerfal éppen azért repedezett, mert napsugárzásnak volt kitéve.

Álláspontja szerint irreleváns, hogy a hibákat kijavította-e, emellett az is, hogy milyen összegért értékesítette a gépjárművet.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte helyes indokai alapján.

Rámutatott arra, hogy az átvételi elismervény az átadás tényét bizonyítja, a kár bekövetkeztét nem. A felperes nem kérte jegyzőkönyvben rögzíteni az általa észlelt esetleges sérüléseket. A panasz eljárás lefolytatását is a felperesnek kellett volna kérnie. A büntető eljárás során kirendelt szakértő nem a felperes által a jelen perben meghivatkozott sérülésekre koncentrált, hanem a biztosítási csalással összefüggő sérülésekre.

A szakértő nyilatkozott arra, hogy a vizsgálat során megfelelő tárolási körülmények között találta a gépkocsit. A szállítások során nem sérült az autó, ellenkező esetben azt a szállítólevélen rögzítették volna.

A felperes mind a sérülések, mind a javítás tekintetében eltérő nyilatkozatokat tett. A kár elkerülése érdekében lett volna köteles a felperes nyilatkozni arról, hogy milyen összegért értékesítette a gépkocsit.

Amennyiben az alperes tanúként kihallgatott alkalmazottai hibáztak volna, úgy velük szemben - az időmúlásra is figyelemmel - semmilyen igény nem érvényesíthető, ezért tanúvallomásuk elfogulatlan vallomásként felhasználható.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásának alapjául szolgáló tényeket helyesen állapította meg, és helyes jogszabályok alkalmazásával, érdemben helyes következtetésre jutott, jogi indokolásával is túlnyomórészt egyetértett a másodfokú bíróság, ezért az ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Nem osztotta viszont az ítéltábla a törvényszéknek **B Z** tanúvallomásával összefüggő álláspontját. A tanúvallomás figyelmen kívül hagyásának indokaival nem értett egyet, ugyanakkor azt más okból nem találta elfogadhatónak. **B Z** a felperes alkalmazottja volt, **J T** és **M I** tanúk pedig az alperes alkalmazottai voltak. Alkalmazotti minőségük miatt nem lehet egyikük vallomását kizárni, a másik kettő személyét viszont elfogadni, még akkor sem, hogy ha **B Z** vádlott-társa is volt a felperesnek. Mindazonáltal a tanúvallomás nem volt figyelembe vehető a felperes állításának alátámasztására, mivel ellentmondott az egyéb bizonyítékoknak. **B Z** ugyanis azt vallotta, hogy a perbeli gépkocsi a lefoglaláskor kifogástalan, sérülésmentes állapotban volt, ez pedig nyilvánvalóan nem felelt meg a valóságnak, hiszen a lefoglalást rögzítő adatlap szerint és a fényképfelvételek szerint is az jól láthatóan karcos volt. A tanúnak ez a komoly tévedése egyértelműen a felperes melletti elfogultságára utal, ezért nem fogadta el a másodfokú bíróság **B Z** tanúvallomását.

A felperes állításával ellentétben a felperesnek a lefoglalás megszüntetésekor az átvételi elismervényre írt jegyzetét az elsőfokú bíróság nem hagyta figyelmen kívül, hanem értékelte azt akként, hogy nem fogadta el az ott írtakat. A felperes kárigényének

alátámasztására - még ha az átvételkor jegyezte is fel a felperes a kifogásait - az önmagában nem bizonyítja a sérülések meglétét, és azt a releváns kérdést, hogy a sérülések az őrzés során keletkeztek-e. Ezt J T sem a peres eljárás során tett vallomásában nem erősítette meg, sem az átvételi elismervényre írásban nem vezette rá.

A felperes által az átvételi elismervényen feltüntetett sérüléseket tételesen megvizsgálva kiemeli az ítélet tábla, hogy a karcosság már a lefoglaláskor megvolt, ezt az adatlap alátámasztotta. Nem volt arra adat, hogy a karcosság mértéke tovább romlott volna.

Az ajtózár sérülésével kapcsolatban a felperes írásban azt kifogásolta, hogy az ajtózár rongált, sérült, nem azt, hogy nem működik. A szakértői vélemény pedig utal arra, hogy az ajtózár sérülését a felperes saját magának okozta a vád tárgyává tett cselekménnyel összefüggésben.

A műszerfal repedezettségére vonatkozóan ellentmondó bizonyítékok állnak rendelkezésre. Az alperes két alkalmazottja, J T és M I cáfolták, hogy az őrzés során keletkezett volna ilyen sérülés, a szakértő pedig úgy nyilatkozott, hogy zárt, és - a nyilatkozat tartalmából következően - fedett helyen vizsgálta meg a gépkocsit. Így valószínűtlen, hogy a napon állás miatt keletkezett volna a repedezettség. Annak létét az elismervény egyébként sem bizonyítja. A szakértő emellett azt is kiemelte, hogy a kárpitozás az átlagosnál jobban elhasználódott, a kárpitozás pedig hasonlóképpen viselkedik a műszerfalhoz. Ekként nem derül ki a rendelkezésre álló adatokból, hogy mikor sérült a műszerfal, ezt utólag már megállapítani nem is lehet, a gépkocsi nincs meg, csak a felperes által csatolt fényképek. Hogy a műszerfalat ábrázoló fénykép mikor, milyen műszerfalról készült, arra sincs igazoló adat az alperes tagadásával szemben, és arra sem, hogy a lefoglalás előtt milyen volt a perbeli gépkocsi műszerfala.

A javítási árajánlat önmagában szintén nem elengedő annak alátámasztására, hogy az ott írt sérülések a tárolás során keletkeztek. Megjegyzi az ítélet tábla, hogy az inframcserénél nulla forintos költséget tüntetett fel az árajánlat, de az átvétel során a felperes egyébként sem a működésképtelenséget kifogásolta, hanem a sérültséget, amit a szakértői vélemény önkárosításnak minősített. Az sem állapítható meg, hogy a felperes ténylegesen kijavította-e a gépkocsit, és mikor, mennyiért értékesítette, e körben ellentmondó nyilatkozatot tett, illetőleg bizonyítékot nem csatolt. Valójában már ezen oknál fogva is el kellene utasítani a keresetet, hiszen az alperes vitatásával szemben csupán a felperes tudná bizonyítani, hogy nem drágábban értékesítette azt - az esetlegesen keletkezett sérülések ellenére -, mint az E ár kalkuláció.

Rámutat az ítélet tábla: annak a körülménynek, hogy mikor szüntette meg a nyomozóhatóság a lefoglalást, akkor lenne jelentősége, ha ismert lenne, hogy mikor, mennyiért értékesítette a felperes a gépkocsit. Ebben az esetben azt kellett volna bizonyítania a felperesnek, hogy amikor legkorábban kiadhatta volna a gépkocsit az alperes, akkor mennyit ért, ezzel szemben ténylegesen mennyiért adta el, és ebből értékcsökkenés miatt kára keletkezett.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság helytálló határozatát helybenhagyta.

A felperes sikertelenül fellebbezett, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján ő köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségét, amelyet a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdés a) pontja, valamint (5) bekezdése

alapján 25.000 forintban állapított meg a másodfokú bíróság figyelemmel arra, hogy az alperes fellebbezési ellenkérelmet írásban előterjesztett. Köteles továbbá megfizetni a felperes az állam javára, külön felhívásra 85.600 forint feljegyzett fellebbezési illetéket az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése szerint.

P é c s, 2015. október 22.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, dr. Berki Csilla s.k. bíró